

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 328 | Datum 28 september-4 oktober

Als mensenrechtenorganisatie volgen wij mensenrechtenschendingen in Turkije nauwlettend. In het kader van dit werk publiceren wij wekelijks een bulletin waarin de mensenrechtenschendingen van de voorbije week worden gedocumenteerd. Daarnaast delen wij regelmatig actuele statistieken en per categorie gerangschikte bronnen over deze zaken. Het Turkey Rights Monitor-rapport wordt al 328 opeenvolgende weken gepubliceerd en gedeeld met instellingen, organisaties en andere betrokkenen op het gebied van mensenrechten. Actuele informatie en statistieken vindt u op onze website:

<https://turkeyrightsmonitor.com/>

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 43 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een [advies](#) van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een [gedetailleerde database](#) samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

29 september: De Turkse politie [hielde](#) 20 mensen aan, onder wie vijf actieve en vier ontslagen ambtenaren, tijdens operaties in zes provincies wegens vermeende banden met de Gülenbeweging; contacten, digitaal materiaal, activiteiten bij Bank Asya en telefooncelgegevens werden als bewijs aangevoerd.

WILLEKEURIGE LEVENSBEROVING

29 september: Het FİSA Centrum voor Kinderrechten [meldde](#) dat tussen juni en augustus 2026 in Turkije minstens 239 kinderen om vermijdbare oorzaken zijn overleden, waaronder minstens 14 sterfgevallen die rechtstreeks verband hielden met overheidsinstellingen of het handelen of nalaten van overheidsfunctionarissen.

2 oktober: Een onlangs openbaar gemaakt forensisch rapport [documenteerde](#) dat de Koerdische dorpsbewoner Servet Turgut overleed aan complicaties van ernstig stomp trauma, waaronder een hersenbloeding, 11 gebroken ribben en verwondingen aan de wervelkolom en inwendige organen, nadat hij in 2020 door Turkse gendarmes was vastgehouden; het onderzoek loopt nog en niemand is aangeklaagd.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over [Yusuf Bilge Tunç](#), een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke [gedwongen verdwijningen](#) van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

30 september: VN-mensenrechtenrapporteurs [uitten hun bezorgdheid](#) over wat zij omschreven als aanhoudende juridische intimidatie van het Tarlabaşı Community Center in İstanbul, waaronder procedures om de organisatie juridisch ontbonden te verklaren en haar opheffing te bewerkstelligen vanwege activiteiten rond de rechten van minderheden, vrouwen, kinderen en LGBTQ+ personen.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN

MEDIA

28 september: De Turkse autoriteiten [blokkeerden](#) de toegang tot minstens 150 X-accounts, waaronder die van journalisten Meral Danyıldız, Sarya Toprak en Esra Tokat en nieuwsplatform Bizim TV, te midden van beperkingen op commentaar over financiële markten, rechtszaken en burgerrechtenkwesties.

28 september: Een Turkse rechtbank [veroordeelde](#) komiek Deniz Göktaş wegens belediging van president Erdoğan en het publiekelijk beledigen van religieuze waarden vanwege opmerkingen tijdens een stand-upoptreden, tot in totaal 18 maanden gevangenisstraf, terwijl zijn vrijlating na 88 dagen detentie werd bevolen.

28 september: Aanklagers in Ankara [klaagden](#) DW Türkçe-rechtbankverslaggever Alican Uludağ aan wegens het herhaaldelijk verspreiden van misleidende informatie in berichten waarin metrowerken werden gelinkt aan een dodelijke instorting van een gebouw, hoewel een later deskundigenrapport in opdracht van de aanklagers een verband tussen de werkzaamheden en de instorting ondersteunde.

30 september: Een rechtbank in İstanbul [veroordeelde](#) journaliste Züleyha Müldür tot zes jaar en drie maanden gevangenisstraf wegens lidmaatschap van een terroristische organisatie, waarbij aanklagers haar journalistieke werk, deelname aan demonstraties en openbare evenementen en activiteiten op sociale media als bewijs aanhaalden.

30 september: Een rechtbank in İstanbul [sloot](#) de onafhankelijke nieuwssite T24 en haar socialemedia-accounts nadat aanklagers beweerden dat 118 door het medium gepubliceerde items “LGBT-propaganda” vormden.

1 oktober: De Turkse autoriteiten [blokkeerden](#) het X-account van EngelliWeb, een project van de Vereniging voor Vrijheid van Meningsuiting dat online censuur documenteert, zonder aanvankelijk bekend te maken welke rechtbank of juridische grondslag aan het bevel ten grondslag lag.

MENSENRECHTENVERDEDIGERS

29 september: Een Turkse rechtbank [liet](#) vier leden van de Mensenrechtenvereniging vrij na meer dan drie maanden voorlopige hechtenis volgend op massa-arrestaties voorafgaand aan de NAVO-top in Ankara, terwijl twee andere İHD-leden gevangen bleven.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

29 september: Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens [stelde](#) schendingen vast in 947 zaken over veroordelingen in Turkije wegens vermeende banden met de Gülenbeweging, waaronder schendingen van het recht op een eerlijk proces vanwege tekortkomingen in de mogelijkheid van verdachten om het tegen hen gebruikte bewijs aan te vechten.

29 september: GRECO van de Raad van Europa [meldde](#) dat Turkije nog steeds 21 van de 32 aanbevelingen ter voorkoming van corruptie onder hoge regeringsfunctionarissen en wetshandhavers niet had uitgevoerd, terwijl ook zeven van de 22 aanbevelingen voor parlementsleden, rechters en aanklagers niet waren uitgevoerd.

1 oktober: Het gevangen parlementslic Can Atalay [begon](#) een hongerstaking van 24 uur om uitvoering te eisen van uitspraken van het Constitutionele Hof in zijn voordeel en herstel van zijn parlementaire status, terwijl hij gevangen bleef ondanks twee uitspraken van het hoogste hof dat zijn rechten waren geschonden.

1 oktober: De politie [hield](#) burgemeester Vahap Seçer van Mersin, twee andere burgemeesters en 59 andere personen aan in corruptieonderzoeken naar drie gemeenten, terwijl oppositiefiguren spraken van ongelijke en politiek gemotiveerde inzet van gerechtelijke maatregelen en de regering inmenging ontkende.

2 oktober: De politie [hield](#) burgemeester Mithat Bülent Özmen van Eyüpsultan en 27 anderen aan in een corruptieonderzoek, als voortzetting van een reeks operaties tegen door de oppositie bestuurde gemeenten die volgens de CHP politiek gemotiveerd zijn en volgens de regering onafhankelijke gerechtelijke procedures vormen.

3 oktober: De politie [hield](#) waarnemend burgemeester Murat Güneş van Ataşehir en 12 anderen aan in een omkopingsonderzoek, vijf maanden nadat de gekozen burgemeester van het district gevangen was gezet; oppositieleider Özgür Özel stelde dat Güneş werd gevisieerd nadat hij had geweigerd onder druk af te treden.

KOERDISCHE MINDERHEID

28 september: De Turkse regering [verdeelde](#) de verantwoordelijkheden over vier commissies die toezicht houden op de ontwapening van de PKK en het vredesproces, maar gaf geen tijdschema voor de verificatie van de ontwapening, die een voorwaarde is voor juridische verlichting onder de in augustus aangenomen wetgeving.

30 september: Turkse aanklagers [klaagden](#) Öznur Değer, redacteur van het pro-Koerdische JINNEWS, aan wegens terroristische propaganda, waarop tot vijf jaar gevangenisstraf staat, vanwege berichten op sociale media met nieuwsartikelen en foto's.

1 oktober: De familie en advocaat van de gevangen Koerdische zangeres Nûdem Durak [riepen op](#) tot haar vrijlating omdat haar gezondheid na meer dan 11 jaar gevangenisstraf verslechterde; zij stelden dat haar vervolging grotendeels was gebaseerd op haar Koerdische muzikale en culturele activiteiten.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

28 september: Er werd [gemeld](#) dat de gevangengenomen journaliste Tuğba Tekerek op de vloer naast een toilet sliep in een overvolle afdeling van de Sincan-gevangenis, terwijl ook de negen maanden zwangere gevangene Tuğba Ağırşen, die vanwege een ademhalingsaandoening zuurstofondersteuning nodig heeft, op de vloer sliep.

29 september: Het Turkse Constitutionele Hof [oordeelde](#) dat straffen van eenzame opsluiting die aan 23 vrouwelijke gevangenen waren opgelegd vanwege publicaties en handgeschreven notities die tijdens gevangenisdoorzoekingen waren gevonden, hun vrijheid van meningsuiting schonden.

1 oktober: Advocaten [meldde](#) dat LGBTI+ gedetineerden in de gevangenis van Mersin onder overbevolkte omstandigheden werden vastgehouden, met 18 personen in een afdeling bedoeld voor acht, van wie 10 op de vloer

sliepen, en dat sommige gedetineerden moeilijk toegang kregen tot medicatie, kleding en vertrouwelijk overleg met advocaten.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

30 september: De politie van İstanbul [hield](#) de Oeigoerse vrouw Akide İsmail aan ondanks haar geldige verblijfsvergunning en bracht haar zonder publiek meegedeelde reden over naar een uitzetcentrum, wat vrees opriep dat zij naar China zou kunnen worden uitgezet.

FOLTERING EN MISHANDELING

1 oktober: De Turkse Raad voor Forensische Geneeskunde [verklaarde](#) kankerpatiënt İbrahim Halil Al geschikt om in de gevangenis te blijven ondanks tekenen dat zijn kanker was verergerd na ongeveer vijf maanden zonder behandeling terwijl hij op een medische beoordeling wachtte.

2 oktober: De Koerdische universiteitsstudent D.K. [zei](#) dat hij was gemarteld nadat hij tijdens protesten nabij de Syrische grens in Nusaybin was aangehouden, terwijl aanklagers weigerden zijn klacht over marteling te vervolgen en een daaropvolgend bezwaar werd afgewezen.

VROUWENRECHTEN

29 september: Voorvechters van vrouwenrechten [waarschuwden](#) dat de 150 vrouwenopvangcentra in Turkije, met een gemelde capaciteit van 3.650 personen, onvoldoende waren en dat gebrekkige handhaving van beschermingsbevelen vrouwen die geweld ontvluchten zonder adequate bescherming liet.

30 september: Een vrouwenrechtenactiviste [riep op tot](#) sterkere beschermingsmaatregelen nadat tussen 19 en 28 september in Turkije 13 vrouwen door mannen waren vermoord, van wie 12 door hun echtgenoot of een man van wie zij waren gescheiden.

30 september: Het Turkse Constitutionele Hof [schrapte](#) de term “voor onbepaalde tijd” uit de bepaling van het Burgerlijk Wetboek over alimentatie wegens behoefte, omdat automatisch onbeperkte betalingen zonder criteria per individueel geval ongrondwettig werden geacht; de uitspraak treedt na een overgangperiode van negen maanden in werking.

2 oktober: Het vrouwenrechtenplatform EŞİK [vroeg om](#) een onderzoek nadat de politie een vrouw tijdens een aanhoudingsoperatie in haar woning in pyjama filmde en de beelden vervolgens openbaar werden verspreid ondanks haar verzoek aan agenten om te stoppen met filmen.

GENDERRECHTEN

1 oktober: Turkse aanklagers [klaagden](#) de openlijk queer popzanger Mabel Matiz aan wegens obsceniteit, waarop tot drie jaar gevangenisstraf staat, vanwege een videoclipscène waarin twee mannen samen dansen.

2 oktober: PACE [riep](#) Turkije op een einde te maken aan de repressie van LGBTQ+ personen en mensenrechtenverdedigers, en merkte op dat de lopende operatie “Mijn gezin is veilig” 162 personen, negen verenigingen en 13 bedrijven had gevisiteerd, waarbij minstens 116 mensen werden aangehouden en 82 in voorlopige hechtenis werden genomen.